



مطلقاً به فساد و مفسد رحم نخواهد شد

سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری در سخنرانی در جمع مردم غرب تهران گفت: «هر چه به نفع مردم و اقتصاد کشور باشد را انجام می‌دهیم حتی اگر عده‌ای مخالفت کنند. به همه مسئولان اعلام کرده‌ام، نه فقط اعلام بلکه اقدام کرده‌ام؛ مطلقاً به فساد و مفسد رحم نخواهد شد.» وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: «بنای دولت توجه به خداست و بندگی خدا و قانون خدا و باید و نیاید‌های الهی در همه عرصه‌های زندگی است.» رئیسی اضافه کرد: «آنچه در وصایای شهدا آمده اجرای عدالت است و آنچه از امکانات و زمین‌ها در کشور وجود دارد براساس عدالت توزیع شود و از سال اول دولت گفتیم بودجه‌ای که به مجلس می‌خواهد داده شود بر مبنای عدالت در مناطق مختلف کشور باشد.»



در بحث حجاب مردم تماشاچی نباشند

سید احمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد در خطبه‌های نماز جمعه روز گذشته گفت: «اینکه شما بنده را ببینید و بابت حضور بانوان بد حجاب در بافت پیرامون حرم گلابه کنید، این همان منطق مشتری‌مداری است. عزیز من، فقط به گفتن ما نیست بلکه مردم و به‌خصوص جوانان متدین ما باید خودشان میدان داری کنند. از سوی دیگر، حکومت هم باید فراتر از یک ناصح مشفق، در میدان باشد و هزینه‌های اجرای فرهنگ را بپردازد چون صیانت از فرهنگ، هزینه دارد.» علم‌الهدی ادامه داد: «نمی‌شود ما در سازمان برنامه و بودجه بنشینیم برای همه چیز کشور برنامه‌ریزی کنیم و بعد دست آخر ببینیم چقدر پول باقی ماند و همان خرج فرهنگ باشد.» وی تأکید کرد: «اگر مردم بخواهند یک گوشه بنشینند، تماشاچی باشند و بگویند آقای خطیب نماز جمعه، آقای نیروی انتظامی، شما بیا این ناهنجاری را درست کن، اینطور نمی‌شود! برادران و خواهران، جهت‌گیری انقلاب در جامعه ما با میدان داری مردم محقق می‌شود.»



غیرمسلمان‌ها نیز باید از قانون حجاب پیروی کنند

محمدجعفر منتظری، رئیس دیوان عالی کشور در جلسه هیئت‌عمومی این دیوان اظهار داشت: «حجاب یک تکلیف شرعی و قانونی است و در جامعه اسلامی و به‌خصوص در نظام جمهوری اسلامی ایران، انتظار این است که حتی کسانی که مسلمان نیستند و یا پایبندی جدی به احکام اسلام ندارند، تابع قانون باشند زیرا قانون در کشور برای همه لازم‌الاتباع است.» منتظری افزود: «مسئله حجاب در نظام جمهوری اسلامی ایران، تنها یک امر عقیدتی و دینی نیست و یک امر قانونی است، تمام شهروندان چه معتقد به مبانی دینی باشند و چه نباشند باید به قانون عمل کنند.» وی تأکید کرد: «مسئولان در امر حجاب وظیفه حاکمیتی، اخلاقی و اجتماعی دارند، بنابراین همه دلسوران نظام و دلبستگان اسلام باید بر مسئله حجاب توجه لازم را داشته باشند.»

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم:

هر دو گشت ارشاد این دولت ناموفق بوده‌اند

گشت ارشاد حجاب که هنوز در فضای جامعه و محافل نخبگان بحث بر سر بود و نبود آن و توجه به خواست مردم به نتیجه‌ای نرسیده، تحت عنوان «طرح نور» به خیابان‌ها برگشته است، اما مبارزه با فساد که خواست همیشگی مردم است و ابراهیم رئیسی آن را تحت عنوان گشت ارشاد مسئولان به میان آورده بود، همچنان مطالبه مردم است. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، استاد علوم سیاسی در گفت‌وگو با هم میهن به تشریح و بررسی تأخیر در ایجاد گشت ارشاد واقعی مسئولان پرداخت که در ادامه می‌آید:

«یکی از وعده‌های ابراهیم رئیسی تشکیل گشت ارشاد مسئولان بوده است؛ نظراتان درباره عملکرد دولت در رابطه با ایجاد گشت ارشاد مسئولان چیست؟»

مقایسه دو گشت ارشاد حاکی از آن است که دو بار این طرح شکست خورده است و هر دو شکست جزو موضوعات منفی کارنامه دولت است. گشت ارشاد عفاف و حجاب بدون قانون، کار خود را انجام می‌دهد، وقتی قانون وجود ندارد مردم در بلا تکلیفی دچار ظلم می‌شوند. متأسفانه اصرار جدی نیز در این رابطه صورت گرفته در حالی که هنوز لایحه حجاب و عفاف تعیین تکلیف نشده عده‌ای بدون پشتوانه قانونی در حال وارد آوردن فشار بر مردم هستند. گشت دوم مربوط به فساد و سوءاستفاده‌های اقتصادی است که در سکوت دچار شکست شده است. چند پرونده عمده مانند پرونده معروف به باغ گیلاس در آژگل است. پرونده دیگر جای دیش است که رئیس قوه قضائیه اعلام کرد کمی در این رابطه به دستگاه عدلیه معرفی شده است در حالی که قبل از آن اعلام شد احتمالاً ۶۰ نفر در این پرونده دچار اهمال شده باشند. اما به نظر می‌آید هیچ پیگیری‌ای صورت نگرفت و مسائل دیگر نیز در این رابطه مطرح شد. بنابراین در

زمینه گشت ارشاد مدیران نیز کارنامه موفق‌ی وجود ندارد، یا آن گونه که تبلیغات گسترده‌ای در بحث گشت ارشاد حجاب صورت گرفته، شفافیت اعتمادسازی در مورد گشت ارشاد مدیران انجام نشده و آنچه می‌بینیم نوعی لاپوشانی است. به هر حال در مواردی که تخلف وجود دارد، خلاف واقع‌هایی صورت گرفته و از اسامی مقدس سوءاستفاده شده است؛ از استفاده اسامی چهارده معصوم در جای دیش گرفته تا عناوین مذهبی در موضوع باغ آژگل.

«دولت دستگیری برخی از مدیران میانی ورده پایین را در راستای گشت ارشاد مسئولان گزارش کرده است. این گزارش‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟»

شاهد آن هستیم که نه تنها گشت ارشاد کارکرد نداشته و گزارش شفاف‌ی ارائه نشد، بلکه لاپوشانی هم صورت گرفته است. واقعیت این است که مردم این موارد را درک می‌کنند و مواردی که مسائل ایضایی بدون محفل قانونی صورت می‌گیرد اما در مواردی که به حقوق ملت مربوط است بر خورد شفاف، جدی و قانونی صورت نمی‌گیرد. معتقدم بسیاری از وظایف قانونی دولت در پرداختن حقوق مردم، تحت الشعاع شرایطی قرار دارد که ارشاد غیرقانونی صورت می‌گیرد. بزرگترین ضربه به اعتماد و امنیت یک کشور زمانی زده می‌شود که قوانین یک کشور فقط برای مردم نوشته شود. متأسفانه شاهدیم که در برخی موارد که قانون هم وجود دارد، زور قانون به صاحبان قدرت نمی‌رسد اما برای بخشی از مردم، بر خورد کنندگان خود را از قانون بالاتر می‌بینند.

۳ سال انتظار برای ارشاد مدیران

فعالان سیاسی همزمان با بازگشت گشت‌های خیابانی از سرنوشت وعده تبلیغاتی رئیس‌جمهور پرسیدند

در سطح بالای مدیریتی دولت هم صورت گرفته است؛ که از آن میان می‌توان به پذیرش استعفای عبدالملکی وزیر سابق کار، یوسف نوری، وزیر سابق آموزش و پرورش و برکناری سیدجواد ساداتی نژاد، وزیر جهاد کشاورزی و رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی اشاره کرد (۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۲). در آذرماه سال گذشته هم رئیسی در یکی از جلسات هیئت‌دولت گفته بود: «دولت مرده‌ی ما عزمی که برای مقابله با هرگونه فساد دارد، در دو سال گذشته محور شناسایی، رسیدگی و برخورد با گلوگاه‌های فسادزاد بوده و بر برخی از پرونده‌های فساد را نیز به دستگاه قضایی ارجاع داده و حلال انتظار عمومی از قوه قضائیه رسیدگی به این پرونده‌هاست.» حالا پس از ۳ سال از آن وعده و با وجود این اظهارنظرها هم محدودیت‌های فضای مجازی که رئیسی آن را بستری برای نظارت مردم بر دولت‌مدان عنوان کرده بود، به سته آورده و هم آن گشت ارشادی که از آن سخن گفته‌اند و آن تلاش برای مقابله با فساد که رئیسی ادعا کرده بود هم افکار عمومی را پاس‌خگو نبوده و «بوی بیهوداز اوضاع جهان (بخوانید مملکت در مسئله فساد)» شنیده نمی‌شود. هر چند دولت سیزدهم برکناری چند مدیر رده میانی را به‌عنوان گشت ارشاد مسئولان به خورد رسانه‌ها به‌ویژه رسانه ملی داد، اما فسادهای بزرگ مانند تخلف ۹۲ هزار میلیارد تومانی فولاد مبارکه، فساد ۲۷ میلیارد دلاری جای دیش و در آخر نیز تخلف مالی ۱۰۰۰ میلیارد تومانی کاظم صدیقی و پسرانش که گویا در برخورد مومنانه با آن کسی دنبال شفاف‌سازی و اقناع افکار عمومی نرفت. در چنین شرایطی و در سال آخر دولت موضوع عملکرد دولت در حوزه مقابله با فساد و گشت ارشاد مدیران که وعده‌ای از وعده‌های آن بود نیز گاهی در میانه مشکلات معیشتی و اقتصادی مردم به‌عنوان یک مطالبه مطرح می‌شود. چنانچه معین‌الدین سعیدی، نماینده جاپهار روز سوم اردیبهشت در صحن علنی مجلس هم به این موضوع به عنوان یک مطالبه اشاره کرده است. حالا این سوالات باقی است که اگر گشت ارشاد مدیران شکل گرفته موفق بوده است وضعیت فساد چگونه است که این حجم از فسادها به گوش مردم رسیده و نتیجه بر خورد با مفلسدان به چشم نمی‌آید؟ و همچنین چرا پاس‌خگویی به مردم به‌درستی صورت نمی‌گیرد که مردم هم احساس کنند مسئولان مدافع منافع آنان هستند و با مفلسدان مقابله می‌کنند؟

گشت ارشاد به صراحت اعلام کرد: «ما معتقدیم فضای مجازی بهترین بستر است برای نظارت مردم بر دولت‌مدان. ما این کار را در دادگستری اجرا کردیم. نه که بعدها خواهیم کرد بلکه در حال حاضر به آن عمل می‌شود. چرا بر خوردهایی می‌شود؟ ما گشت ارشاد خواهیم داشت برای مدیران؛ «الاناس علی دین ملوکهم» اگر دولت‌مدان خوب عمل کنند مردم خوب هستند.» البته رئیسی چندی بعد اعلام کرد که «گشت ارشاد مدیران زیر نظر بازرسی ریاست جمهوری تشکیل شد و به دستگاه‌های مختلف سرکشی می‌شود.» در این بین خبرگزاری فارس در گزارشی در حمایت از عملکرد دولت در این زمینه نوشته بود: «نگاهی به تصمیمات مدیران ارشد دولتی نشان می‌دهد در سه ماه گذشته، ۲۰ مدیر دولتی پس از ارزیابی عملکردشان از مجموعه دولت کنار گذاشته شدند. این تغییرات



پریسا هاشمی

خبرنگار گروه سیاسی

ابراهیم رئیسی، از ریاست قوه قضائیه به ریاست جمهوری (حوزه اجرایی کشور) آمد. از جمله مهمترین موضوعات در مناظرات انتخابات مبارزه با فساد بود که موجب بحث‌هایی بین عبدالناصر همتی و ابراهیم رئیسی شد. همان زمانی که تازه چندی از طرح و شروع بررسی پرونده اکبر طبری، از معاونان سابق رئیس قوه قضائیه گذشته بود و ابراهیم رئیسی در قامت رئیس قوه قضائیه آن را به‌عنوان برگ برنده‌ای در مقابله با فساد در اختیار داشت. در همین اثنا او درباره

نگاه کارشناس ۲

رحیم ابوالحسنی استاد علوم سیاسی در توضیح گشت ارشاد مدیران مطرح کرد:

اجازه گشت ارشاد مدیران به دولت داده نمی‌شود

واقعیت موجود در سطوح مدیریتی همخوانی دارد یا خیر؟

اساساً در کشور ما ساختار قدرت مبتنی بر شبکه‌های حامی و پیرو است، یعنی تعدادی شبکه‌های قدرت وجود دارد که یک عده وصل و عده‌ای پیرو خود را دارند و براساس این شبکه‌های حامی و پیرو به دنبال کسب درآمد از حوزه قدرت هستند. بنابراین اینکه میزان موفقیت آقای رئیسی چقدر است، بستگی به این دارد که شبکه قدرت ایشان چقدر وسعت و قدرت دارد و به چه میزان فارغ از فشار دیگر شبکه‌های قدرت است. اما حقیقتاً شبکه قدرتی که آقای رئیسی در رأس آن باشد را خیلی قدرتمند نمی‌دانم و ایشان به مجموعه‌ای از شبکه‌های قدرت در هم تنیده است که آنها اجازه دامنه مؤثری از فعالیت‌ها را به ایشان نخواهند داد و لذا خیلی امیدوی ندارم به اینکه در زمینه وعده راه‌اندازی گشت ارشاد بتواند موفق باشد؛

هر چند که باید با آمار صحبت کرد و آمار دقیقی نیز در این زمینه ندارم. بخش اعظمی از فسادها در درون دولت نیست و در شبکه‌های قدرت بیرون از دولت رخ می‌دهد و اینها اساساً جزو شبکه‌هایی هستند که پشتیبان دولت هستند اما مسئولیتی به عهده ندارند. اما در درون شبکه قدرت موضوع جای دیش یا فساد برنج و مفاسدی که در وزارت جهاد کشاورزی مطرح شد، در نهایت آماری از این اتفاقات بیرون نیامد و شفاف‌سازی صورت نگرفت. اشکال در اینجاست که در کشور ما یک پدیده بسیار مهمی که مغفول مانده، موضوع شفافیت است و تا زمانی که مسئله شفافیت در کشور روشن و نهاده نشود و مجموعه فعالیت‌ها، هزینه کردها و اقدامات مشخص نباشد، نمی‌توان گفت ایشان با هر فرد دیگری به قول خود عمل کرده است. در واقع پاسخ به این سوالات منوط به امر دیگری به نام شفافیت است که در کشور ما وجود ندارد. زمانی که مفاسدی اعلام می‌شود در واقع طرفین و گروه‌های رقیب همدیگر را افشامی کنند، اما ظاهر آیس از مدتی در پشت صحنه با همدیگر سازش می‌کنند و قضیه مسکوت باقی می‌ماند. مسئله اساسی در کشور ما این است که شفافیت در این کشور نهاده نیست و نهاده‌ی هم برای پیگیری آن وجود ندارد. اگر آقای رئیسی می‌خواهد با فساد مبارزه کند و گشت ارشاد مدیران را راه بیندازد، گشت ارشاد چیزی جز اجازه ترسیم و تشکیل و نهاده‌ی کردن ساختار شفافیت در کشور نیست. کافی است به روزنامه‌ها اجازه دهند که آزادانه بنویسند و